

El canvi, si us plau

Pere Calders

Segons com, semblaria que vivim uns moments feliços. La importància que es concedeix a les aventures amoroses dels personatges polítics (i de folklorics d'anomenada), inclina a pensar que no tenim gaires maldecaps.

Diuen que qui no té res a fer, el gat pentina. Ara em fa l'efecte que pentinem un gat d'aquells tan ensopits i ganduls, que quan es deixen acaronar és ben bé perquè es lliuren a una generositat imperial. Tots sabem que la premsa del país-estat, en general, és de les pobres d'Occident, sobretot pel que fa al volum de tiratges i al nombre de lectors. Però deu ésser una

situació enganyadora, perquè ens hem assabentat que les exclusives bèsties es paguen a pes d'or. Il·lustres analfabets de segon o de tercer grau cobren amb xifres de milions coses que no escriuen ells, amb la prèvia condició que es deixin retratar la intimitat a tot color. En canvi, les publicacions serioses i de bona fe travessen una crisi greu.

Hi ha una activa compra-venda de bodes i de divorcis, precisament per part d'una classe social que, fins no fa gaire, es mostrava summament sensible (en el sentit de rebutjar-ho amb una irritació revestida de dignitat) a qualsevol intent encaminat a formalitzar separacions. Es veu que han arribat a la conclusió que, ja que hi són, val la pena de tarifar-ho. I ho fan dedicant-hi hores extres, a preu fet, perquè la qüestió del preu és essencial per apuntalar economies parasitàries.

Es podria dir que la pat més espectacular del canvi que ens van prometre és aquesta. No se m'acut què hi hem guanyat, de no ésser l'interès que hi posen les classes populars. Les tenen distretes i enganyades, entretingudes amb els embolics

dels poderosos. Hi ha qui, subjugat per veure qui es quedarà el xalet o el palau —i qui pagarà els estudis a l'estranger dels fills del matrimoni—, s'oblida de les dificultats que té ell mateix per fer cara a les despeses diàries, i com li és de difícil escolaritzar les seves criatures.

Però no n'estic gens segur, tinc una colla de dubtes pertorbadors. Hi ha en tot això una barreja d'aristocràcia decadent i de socialisme que no la veig clara. I una tendència de prohoms amb inquietuds proletàries que tenen la feblesa de viure vacances fastuoses. Qui sap si ens volen demostrar que tothom té el dret de passar-s'ho bé. Però i les possibilitats? En aquest punt em fallen els càlculs, perquè em consta que hi ha gent humil amb conflictes de la parella que no poden resoldre per falta de diners. I que amb el carnet d'atur o l'amenaça de quedar-se sense feina d'un moment a l'altre, els falta base a l'hora de projectar vacances.

En aquests moments, em fa l'efecte que ens deuen el canvi, com allò que passa en una botiga quan el caixer o la caixera fan l'orni.